

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 21.

V Ljubljani, v soboto 26. maja 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Narodnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Narodnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15**. Uradne ure od 9—12 ure dop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Zmaga krščanske misli.

Naprednjaki, nemški nacionanci in socialni demokrati so zvezani na Kranjskem in pri vsaki volitvi jih vidimo skupaj marširati proti kandidatom krščanske misli. Duša zvezane liberalne bande je „Slovenski Narod“.

Enaki elementi so se združili pri sedanjih občinskih volitvah na Dunaju. Naprednjaki, nemški nacionanci in socialni demokrati so si podali roke in skupno postavili kandidate proti krščansko-socialnim kandidatom, katere vodi župan dr. Lueger. Socialno-demokratski kandidat dr. Ellenbogen je na nekem shodu v nekdanji popolnoma požidovljenem Leopoldovem mestu rekel, da je sedanja koalicija vseh naprednomislečih strank proti krščanski stranki nekaj, kar se samo ob sebi ume, nekaj čisto naravnega.

Vesolja so poskakovali uredniki ljubljanskega „primojduševskega“ glasila, ki krmi napredno-mislečo slovensko inteligenco, ko se je izvedelo, da so postali na Dunaju liberalci, mokračji in židje eno telo. Toda veselje ljubljanskih liberalcev je bilo prezgodnje. Na Dunaju pri sedanjih volitvah bolj slavno, kakor kdaj poprej, zmaguje krščanska misel. To peče liberalce. Le pomislimo: na Dunaju, kjer je toliko doktorjev, pa voz drči zopet v krščanstvo!

Poraz združenih sovražnikov krščanskega imena pri prvi volilni bitki v avstrijski prvostolnici je enako ostrašil kranjske liberalce, kakor je l. 1683. oveselil vse Kranjce poraz Turkov pred Dunajem. Res strašna misel: v Parizu so vrgli židovsko-framasonsko večino, na Dunaju so pa celo v Leopoldovem mestu, v gnezdu napredno-židovskega krošnjarstva, tudi pri volitvah v okrajne zastope tako sijajno zmagali krščanski socialci, da se glasovi nasprotnikov kar poizgube. To peče! Raznih sleparstev se poslužujejo liberalci, in židje so nekoliko odrgnili svoje vreče, da bi si kupili gospostvo. A vse nič ne pomaga. Dunaj je in hoče ostati krščanski!

Politiški pregled.

Politični položaj ni nič kaj vesel. Češka delegacija se ne uda željam desnice in bo nadalje obstruirala. Tako se zna razbiti desnica, ko se končajo delegacije. Avstrijska delegacija je imela prvo plenarno sejo še-le včeraj popoldne. Proračunski odsek je poročal o proračunu zunanjega ministerstva. Koncem tekočega meseca končajo delegacije svoje „delovanje“ in 6. junija se snide državni zbor. Utegne se tedaj zgoditi, da se vlada zahvali poslancem za sodelovanje in prične osrečevati nas s § 14., ali pa da Poljaki in nemški konservativci potegnejo z levico proti češki obstrukciji. Minister Rezek bode odstopil, ako bodo Čehi nadaljevali obstrukcijo. Slovenci smo v tem vrvenju žoga. Zakaj?

Skupni državni proračun. Delegacijam se je predložil za l. 1901 skupni proračun, ki izkazuje, da so se izdatki zopet jako povišali. Skupna brutto-potrebščina znaša 362,854,411 K torej za 16,150,204 K več ko lani. Lastni dohodki pa znašajo 5,819,705 K, torej za 3,537,001 K manj ko lani. Netto potrebščine znašajo 357,034,705 K, torej za 19,687,205 K več ko lani. Potrebščine zunanjega ministerstva znašajo 10,739,079 K, pokritje pa 319,095 K, potrebščina vojnega ministerstva za armado in mornarico 347,529,301 K, pokritje pa 5,410,781 K, skupno finančno ministerstvo 4,372,009 K, pokritje pa 78,720 K, skupno račun. nadzorstvo 362,854,411 K, pokritje pa 5,819,705 K. Čisti carinski preostanek znaša 125,039,249 K. Po odračunu carinskega preostanka znašajo skupne potrebščine, ki se pokrijejo s kvotnimi doneski, 231,995,466 K.

Poroko avstrijskega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda z grofico Chotek naznanila bode uradna „Wiener Zeitung“ binkoštno nedeljo. Poroka bode brez slavnosti med 15. in 22. junijem. Poročenca bodeta stanovala v Belvederu.

Občinske volitve na Dunaju. Avstrijska prestolica je zopet pokazala, da je iz nje izginil vpliv liberalnih fraz. Z navdušenjem se ljudstvo oklepa delavnega krščanskega socializma. Od-

ločnost, s katero se inteligenca Pariza in Dunaja oprijema krščanskih principov, mora vplivati tudi na provincije. V torek sta bila pri dopolnilnih volitvah v tretjem razredu izvoljena v četrtem volilnem okraju na Wiednu kršč. socialci Breuer z 927 glasovi od 942 oddanih glasov, v desetem volilnem okraju v Favoritih je dobil liberalni nemško-nacionalni-židovsko-socialno-demokratski kandidat Hübner 171 glasov, krščanski socialci 1074 glasov. Vršile so se pri tej priliki tudi volitve v okrajne zastope in so se nasprotniki krščanstva sosebno v Leopoldovem okraju prizadevali, poraziti kršč. socialce. Zaman! Šestero kršč. socialnih kandidatov je dobilo po 1750, nasprotni kandidati po 920 glasov. V Ottakringu so dobili krščanski socialci po 1090 glasov, nasprotniki sramotno nizko število. V Brigittenau so zmagali antisemitje s 650 glasovi večine. Liberalcem ni več pomagala nobena „zveza“, pač pa so pokazali s svojo zvezo z Wolfijanci in socialnimi demokrati, da niso takozvana „državovzdržujoča stranka“. Hud boj se je bil včeraj za II. razred, v katerem je bilo praznih največ mest. Tudi tu je bila sijajna zmaga krščanstva, kakor poročamo mej najnovejšimi vestmi. Krščansko soc. kandidati so bili izvoljeni z ogromnimi večinami. Veselje je radi tega na Dunaju nepopisno, pa tudi nas more ta zopetna sijajna zmaga krščanstva na nekdanjem središču liberalizma navdajati s pogumom in veseljem do krepkega dela.

Lex Heinze v nemškem državnem zboru je sprejeta. Obstrukcija je utihnila. Odločujoče stranke so sklenile kompromis, po katerem sta bila iz predloge črtana gledališki in umetnostni paragraf, pač pa se prepoveduje, prodajati neravne spise osebam pod 16. letom.

Nemški cesar pride na Dunaj 10. septembra, da vrne obisk našemu cesarju. Spremljal ga bode nemški prestolonaslednik.

Vstaja kmetov na Bolgarskem je torej vender-le resnično dejstvo. Vlada je vstajo po raznih časopisih tajila. V okraju Trstenik je na nogah 30.000 upornikov. Pretekli teden so uporniki porušili železnico Ruščuk-Trnovo. Utaborili

Pobožnost k Majci božji.

Spisal † Dragotin Kette.

I.

Oj ti blaga Deva Marija,
Naj te slavi naše milo péetje,
Naj te slavi méhka melodija,
O Marija, pomoč naša in zavetje!

Naše veselje, tolažnica naša,
Lilija béla čelo ti ovija,
Lilija béla róko ti okrása,
Oj ti blága Deva Marija!

V sôbici nizki v tihem kotu stala je Njena sôha, a pred Njo v dveh zlatih svečnikih sta goreli beli voščenci. Krog in krog pa so klečale zôrne mladenke in prepevale Njene pesni. Tudi nekateri mladeniči stali so odkriti poleg cvetočih devic in zrlji Madonino obličje, med njimi Slavoj.

Slavoj je bil lep mladenič, a bledega lica in melanholičnih očij. V njegovih prsih je gorelo nekaj neznanega, ah, nekaj sladkega. Bog zna, kaj! A bil je vender krepak mladenič, ljubljeneec svoje mamice, prijatelj prijateljem, ljub sodrug in rádnost mladenk. Danes pa — zdi se — da

je očaran. Vse mladenke so odšle, mladeniči z njimi, in le on sam je še ostal v nizki sôbici, v tihem kotu, in zrl nepremično v Madonin obraz kakor bi bil okamnel, kakor bi bil začaran, zrl je hrepeneče tje gori, kjer sta sevala Njena nebeška pogleda kakor zarija v ranem jutru, kakor luna v črni noči, kakor solnce v jasnem dnevju. A kje je tvoja gorkota, o zarija, kje tvoja živost, o luna, kje tvoja miloba, o solnce!

Zganil se je. Iz ust mu je všel globok vzdih, padel je na svoja kolena in jokal.

II.

Slavoj je bil cerkovnikov sin. Nekdaj bi bil imel slediti otcu v njegovem poslu, in res to bi ne bilo napačno, saj je bil kakor vstvarjen za ta posel, da se ni zgodilo, česar bi nikdo ne bil pričakoval. Toda poslušajte do konca.

Soha Majke božje ni imela svojega prostora vedno v tihem kotu, ki smo ga prej videli. Bila je le začasno tukaj, dokler se ne popravi kapelica konci vasi, ki že dober čas ni imela ni malo belila več na sebi: vsa malta je odpadla, a križ vrhu kapelice je bil polom-

njen, slike v kapelici so zbledele in svetniki, niso imeli nekateri rok, drugi so bili brez noge, angelji so bili brez peruti. Zato je dal župnik kapelico popraviti. Ko pa je bila zopet pristojno bivališče Deve Marije, prenesli so podoba tje z veliko častjo.

III.

Dolgčas je bilo Slavojju po Mariji, kajti, kar je bila soha v otčevi hiši, zatekel se je k nji, kadar mu je le bilo mogoče. V njenih očeh je vžival brezmejno srečo, saj je gledal v leseni sohi ono živo Mater božjo, rožo duhovno, kraljico nebeško, ki je bila vzor vseh mater, vseh dev.

Ah! Kako mu je bilo zdaj žalostno in pusto v hiši! Nič več nista osvetljevala krasna svečnika po noči njenih milostnih rok, v katerih je držala nebeško Dete, in njenega milega obličja, polnega blaženosti in lepote.

Če je tako po noči ležé bdel, kolika želja ga je včasih navdajala, da bi obiskal tudi po noči svojo Mater! Slednjič se ni mogel več premagati.

so se blizu vasi Trstenik. Proti upornikom je bilo poslanih 9000 vojakov. Padlo je 250 kmetov. Ustaja se širi po severovzhodni Bolgariji. Ljudstvo pravi, da jim bode prišel na pomoč pred zatiralci ruski car. . .

V Srbiji so obhajali po dolgih letih sredi minolega tedna rojstveni dan matere kraljice Natalije, ki prebiva na Francoskem. Sin, kralj Aleksander ji je tudi brzojavno čestital, a ona čestitke ni vsprejela, ker noče nič več čuti o svojem, po brezvestnem Milanu zapeljanem sinu.

Angleško-burska vojna. Vesti, da so Buri Angležem vzeli Mafeking, vendar niso bile resnične, pač pa so Mafeking oprostili Angleži, ne da bi bili zajeli burski vojni oddelek 1500 mož in burskega poveljnika. Trdi se, da so Angleži prišli v mesto Vereeniging ob reki Vaal, kjer so vzeli Burom 27 lokomotiv ter jih nekaj poslali že v Kapstadt. Vesti, da bi bili Angleži prišli čez reko Vaal, se pa od druge strani ne potrjujejo. 30 milj od Kapstadta sta zbrala Steyn, predsednik oranjski republiki, in burski vojskovodja Botha vse burske čete z velikimi burskimi topovi. Mej Krügerjem in vsegamogočnim angleškim Salisburijem so se vršili mirovni pogovori. Salisbury je Krügerju odgovoril, da se morajo Buri brezpogojno udati, potem bode mir. Tako prijazni posredovalni predlog je Krüger odklonil.

Angleška kraljica nima več mirne ure. Jako jo skrbi, da ne bi oslepela. Dobila je hudo očesno bolezen. Od raznih stranij poklicani zdravniki so izjavili, da njenih oči ni mogoče več ozdraviti.

Domače novice.

Tuji kapital Slovincem — zadnja lopata. Nedavno je omenjal „Slovenski List“, kako nevarna utegne postati nova železnica Slovincem v narodno-gospodarskem oziru. Na to nevarnost je potem opozoril tudi „Slovenec“ pišoč: „Pota se odpirajo od vseh stranij v našo deželo, železnice bodo prodrle naše hribovite meje na Gorenjskem. Tuj kapital bo izkoriščal kmalu naše vodne sile in z njimi bo prišlo mnogo tujega nemškega elementa.“ — „Slov. Narodu“ je bilo pa jako neljubo, da so ti „brezdomovinski“ listi opozarjali domačine na nevarnost, ki nam preti od strani tujega kapitala, kateri hoče podjarmiti lepo slovensko domovino. Pisal je tedaj zadnjo soboto tako le: „Tuj kapital in bojazen pred njim! Ta bojazen je naravnost otročja! Bogu dajajte hvalo, če sploh kaj kapitala v deželo pride! Kar ga je v deželi, tega je itak že do polovice pogoltnila mrtva roka. Krik proti tujemu kapitalu imponira dijaku, nam pa ne.“ — Tako je tedaj prepričanje „Narodovcev“! Sedaj razumemo, zakaj se je vsa narodno-napredna stranka po robu postavila „Naši straži“, ki si je postavila kot glavni namen, vsaj nekoliko ovirati požiranje slovenskih

posestev po tujem kapitalu. Tržačani, Korošci in Štajarci, ki gledajo od blizu, kakó pada hiša za hišo, vas za vasjo v žrelo laškemu in nemškemu kapitalu, se sedaj lahko prepričajo, da „narodna“ stranka Slovincem to privoščiči, da je to njeno načelo, da to celo imenuje „pravo in zdravo politiko“. Neumevno bi bilo vendar ljudem, kako je mogoče, da je prišla Tavčarjeva stranka do te „prave in zdrave politike“, ko bi ne vedeli, kaj je zadnji namen te stranke, katera skrbi, kakor se je sama izjavila, v prvi vrsti za nemške interese na Kranjskem. Dne 8. junija l. 1897. je namreč pisal „Slovenski Narod“ to-le: „Jedini namen zveze z Nemci je, onemogočiti prevlado klerikalizma v naši kronovini. Zvezo je rodil skupni odpor proti klerikalnim naklepom. Zveza je torej toliko v interesu nemške (imenuje jo na prvem mestu!), kakor v interesu narodne stranke. Nemci se hočejo še intenzivnejše, kakor doslej, udeležiti političnega življenja, in sicer kot nacionalna stranka, pa vse to ne more ovirati skupnega delovanja na korist gospodarstva naše dežele in v obrambo svobodnostnih naprav.“ — To je prepričanje „Narodovcev“. Mi smo pa prepričani, da postaneta tuji kapital in stranka, ki brani v prvi vrsti nemške interese v najbolj slovenski deželi, za obstoj Slovincem — zadnja lopata. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša in — misli!

Pozabljive „Deutsche Stimmen“. „Deutsche Stimmen“ so postale skrajno pozabljive. V jedni zadnjih številkih zatrjujejo da ni nobene zveze mej Nemci in slovenskimi liberalci!! Ali je g. Dzimsky pozabil na izjavo posl. Schafferja na volilnem shodu v kazini, da nemškoslovenska zveza obstoji do l. 1901? Drugič naj „Deutsche Stimmen“ ohranijo pesek zase. Nam ga ni treba metati v oči.

Iz graških akademskih krogov se nam poroča, da nesramni napad „Narodov“ na dr. Štreklja vzbuja veliko ogorčenost mej graškimi Slovenci. No, mi lahko povemo, da so bili vsled tega napada ogorčeni celo ljubljanski liberalci, da pa ta ogorčenost ne bo trajala dolgo, ker imajo liberalci kratko pamet in tedaj kmalu pozabijo.

Za obletnico priobčujemo nastopni dopis: „Danes vračaje se z Dunaja, čital sem v Mariboru dopis v „Narodu“. Prosim, priobčite priloženo notico v „Slovenskem Listu“. Dodajte še kaj iz svojega, kakó da „Narod“ poišče vse nemogoče slučaje, da bi zasejal tudi na Goriško ljubljansko divjanje. Da nastanejo tudi na Goriškem včasih kake male diference, to je lahko mogoče, ali, da „Narod“ povsod podraži, kjer le mogoče, to je prav značilno. Vi pa blagovolite po svoji previdnosti posredovati, da do razdorov ne pride, marveč da se raje odpravijo nesporazumljenja in onemogočijo spletke osebnostnih prepiračev. Bog in narod!“

IV.

Slavoj je zbolel, hudo zbolel. Ležal je doma v tihej, ozkej sobici in tresel se po vsem životu, dasi je bila sobica gorka. Nihče ni vedel, kaj je vzrok njegovi bolezn; sam ni povedal nikomur.

Ni spoznal več otca, ni spoznal več majke, jokajočih ob postelji njegovi. Prijatelji in znanci so ga obiskavali, pa on jih ni že več spoznal; prihajale so znanke in prijateljice, a kje je bil on? Njegove oči so plule tam, tam daleč. . . Njegove misli niso bile več tu. . .

V.

Gorko ga ljubeča majka je čula pri njem čez noč, a utrujena, kakor je bila, zasnula je revica pri sinovi postelji. On pa je šepetal:

Lilija bela čelo ti ovija,
Lilija bela . . . Deva Marija!

Zjutraj pa ga ni bilo več med živimi, bil je pri svoji nebeški Materi. Živel je Nji, umrl je Nji. Jokali so domači, jokali znanci, jokale znanke, a župnik jih je tolažil: Njemu je dobro!

Lep pogreb . . . pa kaj pogreb? On je vstal iz groba tega življenja v življenje svetega raja. Njemu je dobro.

Slomškova slavnost na Ponikvi. Pripravljalni odbor za veliko narodno slavnost, ki se priredi ob 100letnici tega velikega dobrotnika slovenskega ljudstva, je izdal oklic, v katerem pravi, da bi bil neodpustljiv narodni greh, ako se na dostojen način ne spomnimo ob 100letnici Antona Martina Slomška, ki je s svojim pristno-narodnim duhom in umom navdihnil mnogoštevilne svoje brate, čegar skoro vsaka beseda je postala razmeram primerno že meso na našem narodnem telesu. Dalje pravi oklic: „Ne osvetljivost za prestane krivice, ne puhla želja po šumni demonstraciji proti nadutemu dušmaninu, temveč na edni strani že omenjena dolžna pieteta do našega velikega sina, na drugi pa brez dvoma vsem Slovincem kakor Slovanom sploh dobrodošla prilika, sestati se po dolgem času brez razlike stanu in mišljenja v rojstvenem kraju Slomškovem ter navzeti se znova duha vzajemnosti, ki preveva dela vseh mož slovstvenikov, katere so porodila zares klasična ponkovška tla — ti obziri vodili so peščico Slomškovih ožjih čestilcev, da prirede dne 5. avgusta na Ponikvi veliko vseslovensko slavnost v spomin stoletnice rojstva A. M. Slomškega. Zato se obrača pripravljalni odbor tako do posameznih rodoljubov, kakor do cenjenih narodnih društev ter sploh do vseh Slovincem, pozivljaje jih v imenu Slomškovih rojakov Ponkovljanov kakor tudi v imenu vseh štajarskih Slovincem, da se namerjane slavnosti udeleže v kolikor večem in impozantnejšem številu, o kateri priliki si ne moremo kaj, da ne bi ravno izvenštajarsko Slovenstvo opozarjali na ta praznik, ki utegne, brez vsake politične barve, postati velike važnosti za narodno življenje spodnještajarskih Slovincem. — Pripomnimo samo, da bo praznik brez vsake politične barve, Slomšek pa vendar ohrani strogo katoliško politično barvo in dvoje znanih svojih „očes“.

Osebnosti. Vseučiliškega profesorja dr. Karola Štreklja je imenovala „Narodopisna společnost češkoslovenska“ v Pragi za dopisujočega člana. — „Slovenski rojak g. Josip Tomšič“ je postal major pri artileriji ter je odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem. — V občini Turjak je bil izvoljen županom občespoštovani g. A. Vdovič, posestnik iz Dolščaka pri Robu. — Umrli je na Gočah pri Vipavi tamošnji učitelj g. Fr. Mercina. V Ljubljani pa je umrl c. kr. višji finančni svetnik g. Anton Samuda. — Okrajni komisar g. Oton pl. Detela je imenovan deželnovladnim tajnikom za Kranjsko. — Finančni koncipist Val. Žun je postal davčni nadzornik v IX. činovnem razredu in nadrepcijent finančne straže Fr. Habjan komisar v X. plačilnem razredu.

Skupnega potovanja Slovincem v Pariz k svetovni razstavi ne bo, ker se jih je oglasilo premalo. Kdor se hoče pridružiti Čehom, naj se oglasi pri tvrdki F. Topič, Praga, Ferdinandova tčida 9.

Idrija uničena. Uničil bi bil Idrijo lahko klerikalni zmaj. Toda sreča je bila mila. Dne 24. avgusta lanskega leta je voditelj mokračev brzojavil v „Narod“: „V vseh treh razredih je narodno napredna stranka sijajno zmagala. Klerikalnemu zmaju je zadnja glava popolnoma strta“. Sedaj pa Idriji preti druga nevarnost. „Rdeči prapor“ je po svojih strokovnjakih izračunil, da čez 50 let pod Idrijo ne bo nič več rude, v Idriji pa nič več mokračev, tedaj treba napraviti železnico, da bi Idrijo izpeljali kam ven iz luknje.

Pred celjskimi porotniki je stal preteklo soboto Ljubljčan Evgen Šusteršič, obtožen, da je pri svojem gospodarju Terjanu kradel. Imel je v hranilnici 600 gld., o katerih je pa dokazal, da jih je pošteno pridobil. Zato so ga porotniki oprostili.

Jareninsko politično društvo zboruje jutri v nedeljo v Št. Ilju v Slov. Goricah. Kot govorniki nastopijo: poslanec Lendovšek, posestnika Mlakar in Novak. To je že tretji sbod jareninskega političnega društva. O prvem smo kratko poročali. Drugi se je vršil 6. maja pri sv. Jakubu v Slov. Goricah, in se je lepo izvršil. Po-

Bilo je slabo jesensko vreme tisto noč. Burja je šumela in trkala na okna. Mesec se je skrtil za oblake, ljudje so se zaprli v hiše.

Slavoj pa je hodil gori in doli po sobi in premišljeval nekaj. Bi, ali ne bi šel, to si bral v njegovih očeh.

„Ali gori luč v Njeni kapelici?“ prišlo mu je na misel.

„Moram, moram!“ zašepetal je, vrgel svoj plašč na hrbet in odšel iz očetne hiše po beli cesti proti koncu vasi.

Hu! To je burja bučala, to so tla škripala pod njegovimi koraki, kajti zamrznila so že; to se je drevje šibilo in pokalo! Toda on je šel in prišel pred kapelico. Tu je obstal.

Luč je skrivnostno plapoljala v malem bronastem svetilniku in obsevala resne svetniške obraze, obsevala tudi njen obraz, mil in ljubezniv. Danes — zdelo se mu je — gleda ga še bolj nežno, še bolj prisrčno, da, nekako očitajoče, vendar le, kakor bi hotela reči: Dolgo te ni bilo! On pa je gledal v nebeško obličje in gledal in gledal, in nehote — Bog ve kdaj — padel je na kolena, sklenil roki in se zamaknil v Njeno podobo. Zunaj pa šum, mraz, burja! Kdaj se je vzbudil, kdaj odšel domov, ne vem.

slancu Robiču se je izreklo popolno zaupanje. Daj Bog, da se i šentiljski shod izvrši sijajno, da združi vse zavedne može ob skrajni meji slovenski za skupni odpor proti germanskemu navalu.

Poroke. Zemljemerski pristav Fd. Justin se je poročil z gdč. Jelico Pehani, gosp. Jos. Seunig, trgovec, pa z gdč. Ano Pribil. G. Karol Pleiweis, notar v Radečah, se je poročil z gdč. Emo Juvančičevo.

Strela v šoli. Včeraj popoldne je vdarila strela v šolo v Spodnji Hrušici, ko je č. gosp. župnik Malenšek pripravljal 90 otrok za sveto birmo. Strela je premaknila kateder, podrla na tla tri ženske, ki so pripeljale v šolo otroke in vdrla v kuhinjo, kjer je omamila učiteljevo hčerko. Jedni ženski je umrtvila roka. G. župniku in otrokom se ni zgodilo nič žalega. Ljudje so od vseh strani prestrašeni prihiteli v šolo.

Veselice na Gorenjskem. Jutri priredi radovljiska godba na vrtu gosp. V. Hudovernika koncert. Vstopnina 50 h. Začetek ob 5. uri popoldne. — Na Binkostni ponedeljek priredi podružnica „Slov. planinskega društva“ veselico v Kropi, Veselica se izvrši na vrtu g. Jalena, in sicer na korist pokritja stroškov brvi čez Savo med Radovljico in Kamnogorico.

Shod pri sv. Juriju na Ščavnici bode jutri. Govorila bodeta poslanec doktor Rosina in dr. Brumen.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Premeščeni so čč. gg: Andrej Krajec, župni upravitelj na Brdu, za župnega upravitelja v Fužine (Bela peč); Engelbert Berlan, kapelan v Št. Juriju pod Kumom, za župnega upravitelja v Dobovec; Francišek Erzar, kapelan v Št. Jerneju, v Križevu pri Kostanjevici in Francišek Koželj, kapelan v Križevem pri Kostanjevici, v Šmarjeto na Dolenjskem.

Drobne novice. Kamniško pevsko društvo „Lira“ pojde dne 1. junija v Sarajevo k razvitju zastave hrvatskega pevskega društva „Trebevič“, ki bode ob binkoštnih praznikih. — V Teharjih pri Celju so aretovali znanega nemškega agitatorja proti slovenski celjski zadrugi „Merkur“, kovača Tlakarja. Mož je zapeljeval k tatvini učenca štorjanske šole s tem, da mu je za vsak ukradeni koš dajal 10 kron. — V soboto popoldne je priplula v tržaško luko ruska oklopna ladija „Aleksander II.“ in jedna ruska torpedovka. Na krovu ladije je bil veliki knez Mihael Nikolajevič, ki je odpotoval na Dunaj. — V Celje se je iz Gradca preselilo društvo za rejo živalij. Nemški Celjani mu bodo dali dosti opraviti. — Na Rakeku je nadzoroval ta teden domobrance nadvojvoda Rainer. Z Rakeka se je odpeljal v Cerknico. Danes je prišel v Ljubljano.

Značajan železniški sprevodnik in nemški grof. O grofu Stürkhu smo izvedeli naslednjo zanimivo dogodbo: Nemški grof se je vozil na progi Spielfeld-Radgona. Sprevodnik pride k njemu, da vščipne tudi vozno karto nemškega grofa. Grof: „Ali ste Slovenec?“ Sprevodnik: „Sem, gospod grof!“ Grof: „Potem ne dobite od mene nobene napitnine!“ Sprevodnik: „Ali mislite, gospod grof, da bom za Vašo napitnino prodal svojo narodnost?“ In Stürkh je namesto odgovora namrdnil svoj grofovski obraz. Čast takemu sprevodniku!

Nemci so že na delu! „Deutsches Blatt“ piše: „Ljudsko štetje, ki bode l. 1901., je za avstrijske Nemce, ki prebivajo v narodnostno nemešanih krajih, velikega pomena. Zadnje ljudsko štetje se je izvršilo v teh okrajih v škodo Nemcev, kar si je mogoče s tem razjasniti, da mnogi naših rojakov niso bili dobro o narodnostnem pomenu ljudskega štetja poučeni, „kako je treba izpolniti popisne pole“. Da bi se temu prišlo v okom, razpisalo je — kakor isti list poroča — opavsko društvo „Nordmark“ dve ceni na kratek spis, ki naj obsega natančen pouk o ljudskem štetju. Tudi pri nas je treba, da se ljudstvo s poučevanjem dobro pripravi na ljudsko štetje.

Za mariborsko porotno zasedanje, ki se prične dne 11. junija, je izžrebanih samo 30 Nemcev in — 6 Slovencev.

Pri vojaških naborih na Kranjskem so jih vzeli oziroma potrdili na Gorenjskem in Dolenjskem tedaj iz 17. dopolnilnega okraja od

6478 predstavljenih — 1722. Tedaj je vsak četrtri mladenič vojak. Največ so jih vzeli sorazmerno v ljubljanski okolici, kjer je bil vsak tretji potrjen, najmanj v črnomaljskem, kjer je vsakega petega doletela vojaška suknja.

Nova planinska kočja „Slovenskega planinskega društva“ se otvori na Begunjski na Gorenjskem. Imenovano kočja je radovljiski podružnici darovala gospa Terezija Soukup rojena Tomec. Imenovala se bo kočja po ojetu blagodušne darilke „Tomčeva kočja“.

Jezus Kristus pravi Bog. Spisal dr. Ivan Svetina. To je naslov knjižici, ki je izšla lansko leto, pa se še dobiva v „Katol. Bukvarni“, pri I. Bonaču in pri pisatelju (Vodnikov trg 4) v Ljubljani. Da se lahko razširi tudi med preprostim narodom, se ji je znižala cena od 40 kr. na 50 vinarjev. Gospodje dušni pastirji bodo pri naročevanju knjižice, ki naj bi se čitala zlasti v svetem letu, gotovo radi posredovali, posebno ako se jih več skupaj naroči. Dandanes je tudi preprostem narodu, zlasti tam, kjer ga begajo nasprotniki sv. vere, jako koristno čitanje lahko umljivih apologetičnih spisov in jasno spoznanje temeljnih resnic naše svete vere, izmed katerih je najvažnejša prav ta resnica, da je Jezus Kristus pravi Bog.

„Die Wahrheit über die Morde in Polen“. (Resnica o umorih v Polni) se imenuje 220 strani obsežna knjiga, ki je v drugi izdaji ravnokar izšla na Dunaju. Knjigo pojasnjuje 23 slik. Ker se bliža proti židovskemu morilcu Hilsnerju sedaj zopetna senzacionalna razprava, je knjiga za vsakogar, ki se zanima za vprašanje ritualnega umorstva, neprecenljive važnosti. Priporočamo jo svojim čitateljem. Za 1 krono 50 vin. se natančno pouče o vseh dosedanjih dogodkih v tej aferi, katero so Židje sami razblinili za splošno židovsko stvar. Naroča se knjiga pri Hanns Arnoldu Schweru na Dunaju VIII. Josefs gasse 46. Naročnino je poslati naprej.

„Dom“ je ime novemu hrvatskemu listu za narod. Pisan je poljudno kakor slovenski „Domoljub“. Hrvati so potrebovali takega lista za prosto ljudstvo. Želimo, da bi list dosegel največje vspehe!

V. Klaić: Povjest Hrvata. Znani izvrstni zgodovinar Klaić je izdal drugi zvezek zgodovine Hrvatov. Prvi zvezek je obsegal dobo do l. 1300. in drugi obsega 14 stoletje. Delo ima veliko lepih ilustracij in na koncu knjige so navedeni viri. Izobraženim Slovincem priporočamo to knjigo. Naroče si jo lahko pri Hartmannu v Zagrebu, a cena nam ni znana.

„Burska vojska“. G. Anton Turk, knjigo-tržec na Dunajski cesti v Ljubljani, je izdal knjigo o tej zanimivi vojski. Knjiga, katero je spisal Dobropoljski, je zelo poučna, poljudno pisana in velja le 60 vinarjev. Knjigo krasi tudi slike. Priporočamo jo! — Isti založnik je izdal tudi krasne razglednice gorenjske narodne noše. Razglednice so lepo domače delo „Katoliške tiskarne“, ki je sploh jako trudoljubna v tekmovanju s tujimi razglednicami, ki res že preveč poplavlja naše kraje. Naj bi občinstvo povsod zahtevalo le domačih razglednic!

Razne stvari.

Pozor! Po Avstriji se sedaj klatijo razni agentje, ki dekletom obetajo imenitne službe na pariški razstavi. Ti agentje so židovski trgovci s človeškim mesom in s temi pretvezami vabijo dekleta v svoje mreže.

Iz raznih krajev. 5000 ameriških Čehov je protestovalo, da bi se Češka razdelila v tri jezikovne dele. — Češki poslanec Pacak se bode oženil. Vzel bode neko udovo, ki ima 20.000 gld. letnih dohodkov. — V Benetkah se je nastanil don Karlos, ki misli še vedno na španjski prestol. Dlje časa se je mudil v Gorici. — 450.000 K za ustanove dijakom svetnih fakultet na dunajski univerzi je zapustila udova dvornega svetnika Biele. — Na Kitajskem so zopet pričeli preganjati kristjane. Mej Pekingom in Paktiafu so neverniki 73 kristjanov živih sežgali.

Vseučilišče za ženske se bode v kratkem odprlo v Moskvi. Nedavno umrli veliki ruski bogatin Astrahov je v ta namen daroval 3 mi-

lijone rubljev. Spočetka bode vseučilišče imelo samo tri oddelke: računovodski, zdravniški in prirodoslovni oddelek.

Napad na mater. Trinajstletni deček Franc Bauer na Dunaju je hotel zaklati svojo mater. Mati se je s težavo rešila. Besnega dečka so peljali v opazovalni oddelek blaznice.

Na grozen način ponesrečil se je v Moravski Ostrovi izdelovalec soda vode Forscher. Kotel se je razpočil in mu odtrgal pol obraza.

Shod slovanskih obrtnikov v Pragi. Za shod slovanskih obrtnikov v Pragi je pripravljen za sedaj sledeči program: 1. O deželnih jednotah; 2. Zakonodavstvo obrtniško in poprava obrtnega reda; 3. Obrtno šolstvo; 4. Pomen slovanske vzajemnosti v oziru gospodarskem.

22 let po nedolžnem zaprt. Iz jetnišnice v Anamosi, v ameriški državi Jowa, je bil izpuščen iz zapora neki Cornelius Moelchen. Bil je samo 6 mesecev pred 22. leti v Ameriki, ko so ga zaprli, ker so sumili, da je umoril svojega bogatega strica. Sedaj se je njega nedolžnost pojasnila. Prišel je iz ječe star. Kako bode živel, se nihče ne briga.

Nov slovanski spomenik. Učenjaki so doslej menili, da je najstarejši spomenik, spisan v slovanskem jeziku, Ostromirovo evangelje iz l. 1056. Zadnji čas je pa ta ruski spomenik izgubil prvenstvo. V vasi Germanu blizu Prespe v Macedoniji so našli nagrobno ploščo s slovanskim napisom iz l. 993. po Kr. Vladal je tačas zapadno-bolgarski car Samoil. Spomenik je pisan s cirilico. Napravljen je bil kmalu po smrti sv. Cirila.

Usmiljenke. Angleški listi raznih strank se pečajo vže od začetka transvalske vojske s posebnim zanimanjem z junaško požrtvovalnostjo usmiljenih sester, ker strežejo ranjencem in ne delajo nikakega razločka med Buri in Angleži, temveč pomagajo tam, kjer je sila.

Nova verska sekta se je pojavila v Rusiji. Člani sekte zatrjujejo, da je bil pravi učenec Kristusov samo Iskarjot, ker se je za svoj greh tako kesal, da se je obesil. Ti prismojeni ljudje so pripravljani usmrtiti se za vsak slučaj, ako jim le ukaže njihov načelnik.

Župnik in advokat. Neki advokat je hotel vščipniti župnika, rekoč: „Ako bi se začela pravdati župnik in hudič, kdo bi zmagal?“ „Hudič bi zmagal“, odgovori župnik, „ker ima vedno advokata na svoji strani“.

Rafiniran zločin. Iz Marseilla poročajo sledeči dogodek: Trgovski agent Fournel v Blancarde je bil žrtev poskušenege umora od strani svoje žene in njene matere. Pod pretvezo, da se bodo igrali „slepe miši“, privezali sta ga ženski na stol ter mu zavezali ruto čez oči. Potem pa sta dvakrat z revolverjem ustrelili nanj in je od obeh strelav eden ranil agenta na čelu. Vender pa je imel Fournel še toliko moči in zavesti, da je skočil po koncu s privezanim stolom vred ter jel klicati na pomoč. Takoj so prihiteli sosede ter se polastili poživljenih žensk, ki sta še zasramovali ranjenca in sosede.

Babilonski stolp v New-Yorku. Trgovski del New-Yorka je postal znatno premajhen. Ker ga ne morejo razširiti, bodo na 12.000 kvadratnih metrov zidali hišo visoko 200 nadstropij. Vsako nadstropje bode visoko 445 m., vsa zgradba torej trikrat večja nego Eifflov stolp. Vsako nadstropje bode določeno za posebno trgovsko stroko. V ogromnem stolpu bode tudi dve gledališči in razna druga zabavišča. V njem bode prebivalo 400.000 ljudij, ki bodo imeli vse udobnosti, samo ne — blaznice.

Preobdarjen otrok. V čeških Toplicah je povila neka kmetica otroka, ki je prorbilo telesno obdarjen. Otrok ima dve glavi, tri roke in štiri noge.

Kako se kadi po svetu. Dr. Breitung poroča, da se kadi največ v Zjedinjenih državah, kjer pride na vsakega človeka 2550 gramov tobaka na leto. Na drugem in tretjem mestu stoji Belgija in Holandska, na četrtem Švica, po 2000, na petem Nemčija po 1400, potem Avstro-Ogerska, Norveška, Danska, Francoska, Rusija in Anglija itd. Več kakor 25 gramov tobaka na dan je škodljivo.

Najnovejše vesti.

„Narod“ zopet „nafarbal“ občinstvo. „Pravni konzulent ljubljanskega škofa je dr. Mraulag, z vseh strani se nam poroča, da je to velik naroden škandal“ — tako je pisal „Narod“, da bi očrnil škofa, tako je pisal ali dal pisati tisti dr. Tavčar, ki je pred kratkim res vsprejel dr. Mraulaga, in sicer ne kot konzulent v pravnih, temuč v strogo političnih zadevah, z namenom da bi uničil s pomočjo Nemškutarja slovensko trgovsko zadrugo v Celju. Ko bi bil Premilostni res stopil z Mraulagom v dotiko, bil bi to dr. Tavčarju najboljši argumentum ad hominem, dokaz, kakšen naroden škandal počenja dr. Tavčar, ki ima vedno jako tesno zvezo z Nemškutarji. Toda zamorec „Narod“ je hotel družega napraviti zamorca le s pomočjo laži, sam je pa ostal še večji črnih. „Slovenec“ je namreč zadnje sredo vso zadevo avtentično pojasnil in povedal, da si ni knezoškof izbral dr. Mraulaga za zastopnika svoje graščine v Gornjem gradu, kakor je poročal „Narod“, ampak je v neki mali pravdi zaradi motenja posesti brez vsake vednosti ljubljanskega knezoškofa in njegovega oskrbnika le finančna prokuratura v Gradcu poverila pravno zastopstvo odvetniku dr. Jaborneggu, ta je je pa izročil svojemu družniku dr. Mraulagu. „Narod“ na to molči in nič noče povedati, da se je grdo zlagal, ker je hotel škofa očriniti.

Društvo županov ljubljanske okolice je imelo 24. t. m. svoj ustanovni shod. Načelnik društva je gosp. Jožef Belc, župan v Št. Vidu, namestnik g. Al. Ogorelec, župan v Šmarji, tajnik Fr. Svobljak, župan v Medvodah, namestnik Tom. Zdešar, župan v Horjulu, blagajnik Alojzij Teršan, župan v Šmartnem, namestnik Matevž Ponikvar, župan v Želimljah. Odbornika namestnika sta: Lov. Florjančič, I. svetovalec v Poljanah, Jakob Černivec I. svet. v Dravljah.

Pobožen mokrač. Iz Zagorja se nam piše: Danes je gnal orožnik uklenjenega v Litijo pristnega mokrača „šlajfarja“ Kulhanika, ki je ob tla metal sv. razpelo z opazko: „Ali nimam jaz lepega šopka?“ Res lepa rožica izpod Hruške! Čestitamo, Miha!

Shod ima jutri ob 3. uri popoldne v Planini pri Rakeku drž. poslanec dr. Žitnik.

Imenovan je štabni zdravnik v Gradcu dr. Karol Vrečar, sin pokojnega vojniškega narodnjaka, garnizijskim vrhovnim zdravnikom v Petrovarskim.

Dunaj, 26. maja. Pri včerajšnjih dopolnilnih volitvah so sijajno zmagali krščanski socijanci tudi v II. razredu. Izpraznjenih je bilo 46 sedežev v občinskem svetu, od katerih je bilo doslej v rokah nemških liberalcev 14 sedežev, 8 so jih imeli nemški radikali in 24 krščanski socijanci. Včeraj so si priborili krščanski socijanci 37 mandatov. Združeni židje, liberalci, Wolfijanci in socijalni demokrati so si priborili samo 4 mandate. Danes je 5 ožjih volitev. Vodja dunajskih nemških radikalcev dr. Förster je propal. Pri volitvah v okrajne zastope iz II. razreda je včeraj protikrščanska zveza zmagala samo v enem okraju. Iz vseh ostalih okrajnih zastopov so antisimiti izpodrinili nasprotnike krščanskega ljudstva.

Budimpešta, 26. maja. Delegat Vencajz je včeraj krepko govoril v delegacijah proti trozvezi. Dejal je, da južno mejo države straži zvestoba ondotnega slovanskega ljudstva, a s sedanjo trozvezo se kulturne, materijelne in narodne interese tega ljudstva z italijanizmom in germanizmom oškoduje. Govoril je za zjedinenje vseh Hrvatov in Slovencev pod žezlom Habsburškim, saj cesar naš še vedno ima naslov „kralj ilirski“. Protestiral je proti zatiranju slovenskega ljudstva na korist Italijanom. Protežitanje Lahov ne bode pokazalo pri bodočih dogodkih zdrave svoje smeri.

Zagreb, 26. maja. Škof dr. Anton Mahnič je prišel sem. Gost je nadškofov.

London, 26. maja. Pri Vlyheimu so Buri porazili angleški oddelek in mu vzeli dva topa. Pri Heibronu so Angleži potisnjeni nazaj. Buri so vjeli 20 Angležev.

London, 26. maja. Transvaalska vlada je izdala manifest, v katerem poziva Bure, naj se izreko, ali naj se vojna nadaljuje, ali pa sklene mir. Maršal Roberts koraka proti Burom s 36.000 možmi. Buri imajo poleg reke Vaal pod generalom Botho le 8000 mož.

Iz Pretorije javljajo: Buri bodo branili Johannesburg do skrajnosti.

Za stavkujoče delavce v vevški papirnici.

Danes je uredništvo našega lista prejelo prvi dar za stavkujoče delavce v vevški papirnici. Poslali so ga vrli Domžalci, in sicer so darovali: „Krščansko delavsko podporno društvo“ 10 K, Anton Muller 1 K 20 h, Franc Cerar 1 K 20 h, Jakob Strupi 2 K, Janez Podboršek 1 K, Matevž Cerar 40 h. Skupaj 15 K 80 h. — Posnemajte! Vse došle darove bodemo z radostjo priobčevali. Na pomoč zatiranemu slovenskemu delavstvu!

Smetišnica.

1. Dr. Stecker contra dr. Štrekelj.

Zastoj so bile za Slovence vse mirovne konference v Haagu. Komaj so preprečile boj mej Podkrimskim možem in Ižanskim kmetom, že se je vnel še strašnejši boj mej dvema vseučiliškima profesorjema, in ta boj je potisnil v ozadje vsa druga politična vprašanja na Slovenskem. Nihče se več ne briga za umikanje Burov proti severu, nihče za obstrukcijo Čehov in ministerskega predsednika Körberja, niti to ne zanima nikogar, kaj je odgovoril minister Giovanelli, ko mu je baron Hein natvezil medveda, da je poslanec Povše „najhujši panslavist“. Vsa elita se le poprašuje, ali bi kazalo pristopiti k stranki aktivnega, ali k stranki pasivnega vseučiliškega profesorja.

Nastal je ta boj tako-le: Graški vseučiliški profesor dr. Karol Štrekelj je začel priobčevati v „Slovenca“ znanstven članek „o Levčevem slovenskem pravopisu in njega kritikah“. To je bila bomba, ki je padla v „Narodno tiskarno“. Glasilo slovenske „inteligence“, ki dobro čuti, da vsa njegova bankrotirana inteligenca ni zmožna z učenjaki dr. Štrekljem, prof. Pleteršnikom, prof. Levcem in p. Škrabcem skusiti se na znanstvenem polju, je pobralo psovke, kar jih obsega glavni psovkovnik hlapcev Groge in Nandeta, in nastavljal se je curek lepodišee narodne gnojnice na profesorja dr. Štreklja, ki predava o slovenskem jeziku na graškem vseučilišču, in ki je bil tako predrzen, da je začel brez Malovrhovega dovoljenja objavljati svojo znanstveno razpravo v — „Slovenca“. Napad na dr. Štreklja je bil v pravem pomenu besede „primojduševski“. Dr. Tavčar, ki v Poljanščici postriči lovi, hočemo reči: akte rešuje, in ki je dal svojemu pomagaču vso oblast nad topovi „Narodne tiskarne“, je že mislil, da ga bo dr. Štrekelj na Visoko prišel prositi odpuščanja, ker je pisal v „Slovenca“, ter mu kakor sluga kašo pihal, ko ga bo namazal hlapec Gropa, a doktor — se je zmotil. Dr. Štrekelj je sporočil Tavčarju, da ima v svojem uredništvu brezvestne ponarejevalce in da je „njegova kaša“ („Slovenski Narod“) že mnogo let nevžitna: 1. ker je Maruša Repulja (glej Tavčarjeve „Zbrane spise“) izgubila v nji živček, 2.) ker je premalo, in še to žaltavo zabeljena in 3.) preveč — prismojena“.

Tavčar bi bil rad klel, da bi se bil Peričnik posušil, pa se je le jeze grizel v ustnice.

Maruša Repulja odstavi kašo in živček. Banket hoče napraviti v „Narodnem domu“ na čast slavnemu Grogi, ki „zna“, in ki je ne-le zadnje dni, ampak že pred več leti pridobil si posebne zasluge, ko je spisal znani pamflet o slovenski literaturi v graški „Tagespošti“. Maruša Repulja hodi okoli z veliko gorečnostjo in vabi narodne dame, da bi šle kašo pihat. Sedaj še-le izve, da je kaša že popihana, a silno žal tova. Čitala je tisti „Narod“, v katerem je popolnoma jasno povedano, da je že Janežek Grogovo kašo jako temeljito popihal, tako da je bil slavni dr. Goga Stecker, zjutraj še doktor in vseučiliški profesor, zvečer pa nič več doktor, nič več profesor, ampak „der Schubgeführte“. Vzdihihnila je: „Jojmene! „Narod“ piše: — „pu-

stolovca konec“, pa tudi mojega Johanna bo na to „vižo“ kmalu konec!“ Precej je naročila črno zastavo, ki bo vibrala raz „Narodnega doma“. Liter-rati so pa imeli vaje za drgnjenje močerad v spomin prve narodne korifeje — bivšega vseučiliškega profesorja dr. Steckerja.

2. Še en konec.

Močerada so drgnili inoj drgnili. Mnogo je postalo dekadentov, ker je že vsak imel svoj liter črnine pod kapo. Skrivnost, da človek postane dekadent, če izpije liter črnine, je izdal v „Narodu“ Nande Zbadan. Prav to pa je povzročilo boj mej liter-rati, ker so se po pravici bali, da se bode rod najslavnejših pisateljev kmalu preveč pomnožil. Aškerc je dokazoval, da se v častno legijo dekadentov nazadnje utegnejo vrniti še celo popi, ki nosijo kolar. — Zbadati začne tedaj včasih „sitni“ Šimen, čitajoč dr. Zarnika „Zbrane spise“. Te spise je l. 1888. v „Narodni tiskarni“ izdal Ivan Železnikar, Govekarjev prednik pri „Narodu“. „Kaštron!“, je kričal, „tule na strani 8. je o Krimskem in povodnem možu na Ižici, 4 leta starša pripovedka, kakor je Govekarjeva v „Vrtcu“. Mislim sem, da bo vsaj ta povodni hudič izviren. Če je Govekar že Valvasorja zamolčal, naj bi bil vsaj dr. Zarnika citiral, ki je bil zmiraj naš“. — „Ti pa molči!“, se oglasi stric Blamaža, ki je dobil ime Nande Zbadan, ko je imel zadnji krst. „Beneške Slovenije“ si upilil iz klerikalnega „Dom in Sveta“ 40 strani. Namesto da bi bil na vsaki strani po petkrat citiral vir, iz katerega ti je fant prepisal, si samo na strani 24. zabeležil: „Tako piše Ivan Trinko v Domu in svetu 1898 št. 2, 3, 6, 7 in 8.“, kar očitno velja samo za besede, ki stoje v tekstu na isti strani: „Posebno ob sabotah bi rekel“. Prav ima Fr. Komatar, ki je pisal v „Narodu“: „Rutar ni imel na razpolago različnih arhivov, ampak se je moral naslanjati na kompilacije. V krajepisu je preveč posnel iz „Dom in Sveta“, tudi slike so vzete iz tega časopisa“.

Sedaj je pa nastal tresk in polom, kakeršnega ne pomni „Narodni dom“ od tistega časa, kar je neki „frakar“ na elitnem plesu bil nekaj pohodil. Kako se je polom končal, ne vemo, ker so arhivi zmedeni. Aškerc je pa preslabo plačan, da bi jih uredil. „Zgodovina nam pripoveduje“ samo to, da so stric Blamaža-Podkrimski Zbadan-Verus-Asmodi bili odpeljani z rešilnim vozom in da je bilo prvega „liter-rata“ konec — v krvi... Po krivici dolžé g. Milčinskega.

GLASNIK.

Stavka v Vevčah.

V četrtek teden so pričeli stavko delavci vevške papirnice. Žalostne gmotne razmere delavcev in nezakonito upravljanje bolniške blagajne so vzrok stavki. Delavci so po svojih zastopnikih naznanili vodstvu, da hočejo pri bolniški blagajni urejenih razmer in da se jim zboljša plača. Odgovor vodstva je bil odpust tovariša Briceljna in protipravilna sklicitev občnega zbora bolniške blagajne. Delavci, užaljeni v dno duše, poslali so zopet osem mož k ravnatelju, da naj Briceljna vsprejme zopet v delo, toda ravnatelj jim je odgovoril: „Če ni za vas, pa pojdite!“ Na ta odgovor so vsi delavci (nad sedemsto jih je) takoj popustili delo, postavili stražo pred tovarno in se mirno razšli.

Drugi dan so se dopoldne delavci zbrali pred tovarno in so si izvolili odbor, ki naj jih zastopa pri pogajanju ter sestavi in predloži zahteve delavcev tovarniškemu vodstvu. V soboto zjutraj prišli sta dve stotnji vojakov na lice mesta, da bi „branili“ tovarno. Tovariša Briceljna so aretovali, ker je, po naznanilu ravnateljstva, „hujskal“ ljudi k štrajku. Kako „ute-meljeno“ je bilo, pošiljati vojake v Vevče, kaže to, da so vojaki takoj drugo jutro odšli, ker niso imeli več posla. Tovarna je raztrobila neresnico, da so delavci prerezali žice v tovarni. S tem pa, ker so zaprli Briceljna in še dva druga delavca, so tako razburili delavce, da sedaj v takih razmerah nihče ne misli na delo.

Delavci se drže povsem mirno in so pripravljeni na vse slučaje. Poklicali so obrtnega

nadzornika iz Gradca, toda rekel jim je, da ga morajo prej obvestiti o vzrokih stavke, ali ga pa poklicati po okrajnem glavarstvu, da prej ne pride. Poklicala ga je vlada, a nadzornik je poslal le svojega namestnika. Delavci so rekli da ne pojdejo prej na delo, dokler se jim ne zagotovi boljše razmere. O tem pa v tovarni nečejo nič slišati. V ponedeljek zvečer so naredili poskus, dobiti delavce za brezpogojni vstop na delo. Sklicali so namreč shod vseh delavcev, na katerem naj bi kdo delavce pregovoril. Toda ni šlo. Delavci so dobro organizovani in ne zaupajo dosedanjim razmeram nič. Jednoglasi so na prigovarjanje zastopnika c. k. okrajnega glavarstva odgovorili z: „Ne gremo!“ S tem so pokazali, kako grozne razmere so morale vladati v tem kapitalističnem podjetju. Bolniška blagajna ni imela nad sedem let občnega zbora, ko je vendar po zakonu določeno, da se zbor mora vršiti vsako leto. Ker ni bilo zbora, tudi nobenega odbora, nadziralnega sveta in razsodišča ni bilo. Čudimo se samo, kaj je delala ves ta čas c. kr. nadziralna oblast. Sedaj, ko teče voda v grlo, ko delavci — prosti državljani, nočejo biti več pare, si pa še nekdo upa, sklicevati se na nezakonito postopanje delavcev, češ da so brez odpovedi pustili delo. Toda končno tudi to ni res. Delavci so šli v štrajk na besede ravnateljeve: „Če vam ni prav, pa pojdite!“ Te besede, govornice zaupnikom delavcev, so veljale vsem delavcem. Da je bil ravnatelj razburjen, to v tem slučaju ni nikak izgovor, kakor razburjenost ravnatelju ni izgovor, ako je kaznoval delavce za cele dnevne plače. Delavci so morali trpeti, naj je bil vodja še tako razburjen.

O značilnem postopanju glede bolniške blagajne in o aretovanju Briceljna in tovarišev, kakor tudi o poklicu vojakov na mesto stavke, obvestilo se je notranje ministerstvo, katero so delavci prosili, da vkrene vse potrebno, da se ne bodo godile nezakonitosti. Stavka bode trajala bržkone dlje časa, ker denarni mogotci, katerim so delavci prislužili toliko stotisočakov, nočejo videti resnice in poznati človekoljubja.

Delavci, kateri so trdo delali in zraven stradali, v očeh teh neusmiljencev niso ljudje, sicer bi jih v tovarni ne bili zmerjali z raznimi priimki, ki pripadajo živalim, pa so jih tudi, kakor pripovedujejo delavci, celo suvali. Delavcem, ki so stopili, prisiljeni po neznosnih razmerah v tovarni, v stavko, treba gmotne in moralne podpore. Delavci in prijatelji delavcev pomagajte jim, da si pribore vsaj človeško življenje! „Slovenski List“ rado voljno vsprejema darove.

Delavske drobtine.

Ljubljanske gospodinje!

Ne kupujte po ljubljanskih trgovinah ob nedeljah! Privoščite trgovskim pomočnikom nedeljski počitek! Agitujte zanj pri trgovcih in vplivajte pri vseh svojih tovaršicah, da opuste nakupovanje ob nedeljah in praznikih!

Važen shod. „Slovensko katoliško delavsko društvo“ priredilo je v četrtek ob 4. uri popoldne društveni shod pri Debeljaku v Vodmatu, katerega so se v ogromnem številu udeležili stavkujoči delavci vevške papirnice. Navzočih je bilo nad 1000 zborovalcev. Gostinčar in Moškerc sta mej burnim pritrdjevanjem opisovala delavske zahteve, uprav nečuvno postopanje glede bolniške blagajne in delavske plače, ki so manjše, nego kmetskih delavcev. Uprav ponižnost slovenska je bila kriva, da se židovskemu izsesavanju ni delavstvo prej uprlo, da so se delavci pustili suvati, in psovati s „svinjami“, poštene delavske pa s „ku...“ Splošno se je glede zdravnika vevške bolniške blagajne čula želja, naj bi dež. odbor oziroma zbor ostal pri svojem sklepu, ki ga je storil pri zadnjem zasedanju, da ima ta „prijazni“ zdravnik dovolj posla v dež. blaznici in da mu ni treba osrečevati vevškega delavstva z olikanimi svojimi izrazi. Delavci so poslali memorandum na osrednje vodstvo tovarne, na ministerstvo, dež. vlado, pa tudi zastopnik pete kurije je v tem oziru storil popolno svojo dolžnost. Vodstvo je določilo sedaj, da v

ponedeljek da delavcem delavske knjižice. Delavci jih ne marajo, dokler ni vprašanje glede bolniške blagajne popolnoma rešeno. Splošno se obsoja vodstvo, da ne stopi z delavci v nikake obravnave, pač pa je uprav nizkotno poročalo neresnice o delavskih surovostih. Vse zahteva, da se zadeva glede Bricelja natančno in hitro preišče in, če podatki vodstva niso bili resnični, da potem oblastva pokažejo, da tudi židovski kapitalisti ne smejo dajati oblastim napačnih podatkov!

„Slovenski Narod“ in vevški delavci. „Slov. Narod“ pravi v številki od pretekle srede, da so zahteve stavkujočih delavcev pretirane. Tako ta list povsod kaže svoje kapitalistično kopito.

„Laži, laži!“ kriči zopet Kristan v svojem listu glede znanih rumenih listkov, ki so socialnim demokratičnim agentom in prvakom obležali v želodcu, ker pričajo kako socialni demokratje delajo z denarji za stavkujoče. Svoje trditve Kristan ne podpre na noben protidokaz in z nijedno točko ne ovrže našega računa v članku „Socialna demokracija polaga račune“. Naj pove, po katerih grlih so zginile ondi zabeležene svote. O socialno-demokratični poštenosti bi vedel povedati marsikaj tudi Železnikar, za katerega so nabirali, ko je trpel v ječi, a on ni videl tistega nabranega denarja! Delavstvu naj se dajo vedno jasni računi! Postrežemo lahko tudi z dejstvi, kako je pred nekaj leti socialna demokracija osleparila delavce in delavke v Vevčah za denar, katerega so bili vplačali delavci in delavke.

Hrvatsko samostalno delavstvo je sklenilo, da svoj vrlo urejevani list „Glas Naroda“ razširi in sicer tako, da bode „Glas Naroda“ izhajal, kakor doslej 5. in 20. vsakega meseca „Radnički Prijatelj“, in bode stal 3 krome na leto, za delavce pa 2 kroni. Naj bi si ta dva lista omislila tudi naša društva, da spoznajo člani gibanje bratskega hrvatskega delavstva.

Zabavni večer katol. društva za mladeniče v Ljubljani se je izvršil v nedeljo 20. t. m. v „Rokodelskem domu“ jako lepo. Učenci orglarske šole „Cecilij. društva“ so proizvajali pevske točke. Zapeli so tri pesmi prav dovršeno. Tudi deklamacija nam je ugajala. Nato je veleč. gosp. M. Bulovec v izbranih besedah razložil občinstvu pomen in korist „Kat. društva za mladeniče“. Povdarjal je, da so taka društva velike koristi za vse človeštvo, koristna pa tudi za posameznike, ker se v takih društvi vzhajajo mladeniči za odločne krščanske može. Pripočal je slednjič to društvo v podporo. Po teh besedah sledila je veseloigra „Dr. Čuden in njegov sluga“. Glavno vlogo cele igre imel je g. Rasberger (Janko). Gosp. Rasberger nam je že znan kot vešč igravec. Tudi ta večer je pokazal svoje zmožnosti. Gosp. Zorko (Dr. Čuden) igral je pa svojo težavno vlogo preveč hitro, deklamatorično, brez kretanja. Kmeta je predstavljal g. Heybal. Igral je naravno. Manjše vloge so bile tudi povoljno igrane. Čast mladim igralcem! Naj si le nadalje vežbajo svoje mlade talente. Društvu pa, ki je priredilo večer kličemo: živi, rast naj se razcvita v ponos krščanske mladeniške organizacije, da se vzgoji mnogo odločnih katoliških mož, katerih nam sedaj še tako nedostaja.

Pekovski pomočniki v Ljubljani so izdali oklic na vse svoje tovariše v našem mestu, v katerem pravijo, da, ker je posameznik nezmožen kaj doseči, je treba, da enkrat jasno določno in odkritosrčno povzdignejo svoj glas in skupno ter neomahljivo, nikdar več popustljivo, zopet zahtevajo to, kar so že večkrat zahtevali, namreč odpravo hrane in stanovanj pri pekovskih podjetnikih. Oklic pravi: „Mi pač dobro vemo, da se bodo nekateri mojstri temu odločno protivili, ali mi vendar ne zahtevamo nič krivičnega, nič pretiranega, nič nemogočega. Treba je le volje od obeh strani, pomočniki naj svoje želje jasno in glasno povedo, in mojstri smejo tudi enkrat vsaj ti preopravičeni želji svojih delavcev ugoditi, in veliko nepotrebnih besed odpade.“ Dne 7. junija 1900 vršil se bode ob 2. uri popoldne v prostorih hotela „pri Lloyd“ pomočniški zbor. Razpravljalo se bode o odpravi hrane ter o nekem hišnem redu, s katerim ho-

čejo mojstri svoje pomočnike osrečiti. Nikdo naj ne ostane doma! Vsacega posameznika dolžnost je, da se tega shoda gotovo udeleži.

Židovsko bogastvo. Dunajski Rotšild je sam pred leti v svrhu dohodninskega davka priznal nad 1.700 milijonov kron a. v. Vseh Rotšildov premoženje bi utegnilo znašati po splošnem mnenju — najmanj 8 milijard kron. Vsa zemljišča vseh kraljestev in dežel v Avstriji, ki so zastopane v državnem zboru na Dunaju, se pa cenijo na 9 milijard kron. Torej bi zamogli oni štirje židi kar sami nakupiti si celo Avstrijo brez mrtvega premoženja. — Dunajski Rotšild sam bi lahko pokupil vso veleposest češke kraljevine, katera meri približno 1.699.241 hektarjev ter velja okoli 1.800 milijonov kron. Torej en sam žid odtehta 39 knezov, 107 grofov in 66 baronov, ki so sedaj veleposestniki na Češkem.

„Slovensko katoliško delavsko društvo“ v Gorici je imelo 20. t. m. občni zbor. Dohodkov je lani imelo 2801 kron 24 vin., stroškov pa 2048 kron 80 vin. Društvo šteje 670 udov.

Za poštarje je „Wiener Zeitung“ objavila naredbo trgovinskega ministra glede preosnove osebnih razmer poštarjev na deželi pri neeraričnih poštah uradih I. in II. vrste, ki prestopijo sedaj z dekretom imenovani trajno v službeno razmerje poštah in brzajavnih uradov z osebnimi predpravici. V tej preosnovi so vpoštovani tudi ženski uslužbenci te kategorije.

Stavkati so pričeli včeraj laški delavci z Goriškega pri Viljemu Treotu. Zahtevajo zvišanje plače.

Stavka tramvajskih uslužbencev se je pričela v Berlinu. O tej priliki je došlo do velikih izgrediv, katerih se pa stavkujoči niso udeleževali. Množice so tramvajске vozove ometavale s kamenjem. — Iz nekaterih hiš so celo streljali na policijo, ki je rabila orožje ter dva delavca smrtno ranila. Tudi dva redarja sta smrtno ranjena. Ranjenih je 50 oseb, zaprli so jih pa 103. — Stavka hrvatskih delavcev v Zagrebu še vedno traje. Bog daj hrvatskemu delavstvu zmago! — Istotako še vedno traje stavka stolarskih delavcev v Gradcu. — Na Dunaju pa bode skoro gotovo bruhnil štrajk pekovskih pomočnikov.

Delavstvo v Švici obrača hrbet socialni demokraciji, ker je spoznalo, da v zvezi s to stranko je le izžemano, ne pa svobodno. Na kongresu v Winterthur se je sklenilo, strokovna društva organizovati prosto vseh političnih in verskih streljenj. „Gewerkschaftsbund“ v Švici je bil doslej socialno demokratičen, vsled tega sklepa odpade od stranke. Tudi švicarska zveza kovinskih delavcev s 5.500 člani s 86 sekcijami je sklenila svoj statut premeniti in bode politično nevtralna. Delavstvo svobodne Švice hoče biti svobodno, in ne mara, da bi ga vodili Židje!

O žganjepitju na Kranjskem. Posl. Ažman je v zadnjem zasedanju deželnega zbora stavil predlog, naj se izdela nov zakon proti žganjepitju. Posebno naj bi se določilo: „Žganja ne prodajati otrokom pred 14. letom in slaboumnim“ (po našem mnenju bi se 14letna starost morala zvišati vsaj za 2 leti, in bi se tudi ženska prištevala k tej prvi točki); „ob nedeljah in praznikih ter ob sobotah in pred prazniki popoldne naj bi se točenje žganja popolnoma prepovedalo; dolgovi, storjeni na žganjepitju, naj bi se ne mogli sodnijsko izterjevati; točenje žganja naj bi krčili vedno bolj; novih koncesij naj bi ne dajali (ali le v najsilnejših slučajih); žganjarja, ki je bil že trikrat kaznovan radi prestopka zakona, bi se moralo zapreti“. Zadnji izkaz kaže, da se je leta 1898. iztočilo na Kranjskem 1.541.058 litrov in da je dežela dobila za to čistih 424.860 gld. naklade, iz česar sledi, da na vsakega prebivalca prihaja 93 novč., torej blizu 1 gld. Med okrajnimi glavarstvi je glede množine povzitega žganja zadovoljško na prvem mestu in odpada tu na 26 tisoč prebivalcev 54 tisoč čiste naklade, ali na enega prebivalca 2 gld. 15 novč.; v novomeškem glavarstvu pa odpada na enega prebivalca 25, v Črnomlju še celo 15 in pol novč. To je razlagati z okolnostjo, da se na Gorenjskem ne

pridelava nič vina, pač pa na Dolenjskem. Na Gorenjskem se tudi večina moških peča z drvarstvom, ali pa dela po tovarnah, fužinah in rudnikih, pri čemer ni lahko mogoče nositi sabo vina in ohranjati dobrega ter je tudi predrago. Z ozirom na veleusodne posledice nenavadno obilega žganjepitja na Kranjskem, bi bilo res nujno želeči, da se kar najprej stori kaj odločnega. Saj je uprav pretresljivo, kar je z opravičenjem izrekel posl. Ažman: „Zaredi se proletarijat, ki bo nevaren človeški družbi“. In na to naj bi odločilni faktorji ne pozabili misliti!

Nedeljski počitek na progah c. kr. drž. železnice se je zopet vpeljal. Tovorni vlaki izostanejo vsako nedeljo, binkoštni ponedeljek pa skoro vsi.

Vzor socijalnih demokratov. Žid Lassalle o delavcih. Znani Büchner piše v svojih spominih: Lassalle se je mudil celi dan pri meni. Postave je impozantne, ali ni prijeten družabnik. V vedenju je mnogo pretiranega in teatraličnega, celo delavsko gibanje zlorablja v svoje osebne želje. Silno se je trudil, da me pridobi za svoje načrte, seveda zastoj. Hoče biti voditelj delavcev in vendar o tej „pakaži“ zelo zaničljivo govori. Najbolje ga neki jezi, ko mora pri shodih delavcem v roke seči, kajti potne so in zelo smrde. Sevé, on naj se meša med pakažo, ki že od daleč diši in se v tvornici za njega trudi, on pa lepo v salonu sedi. Žalibog, da še stoti del socijalnih demokratov svojih vodnikov ne pozna. Žida Lassalle slave socijalni demokratje za svoj vzor!

Proti Židom. Neki budapeštanski državni pravnik je izčrtal iz porotne pole vse židovske porotnike, in sicer v nekem slučaju, ko se je šlo obsoditi neko židovsko dekle, ki je umorilo svojega otroka. Judje so se državnemu pravniku uprli, toda le ta je prodril ter je v podkrepilo svoje zahteve navel več slučajev, ko so židovski porotniki vedno oprostili židovske morilke svojih otrok. — Čas bi res bil, da se tudi na Ogerskem začne judom gledati na nos.

Razgled po svetu. Za preskerbljenje delavcev v starosti predložen je belgijski zbornici zakon, po katerem bode država dala v ta namen letnih 12 milijonov frankov. — Bogat dedič je postal delavec Broocks, mašinst v Londonu. Podedoval je posestvo v Ameriki, vredno nad 9.000.000 dolarjev, po umrlem stricu, ki si je toliko bogastvo pridobil na kalifornijskih zlatih poljih.

Zakonsko predlogo o največji delavni dobi za ženske in mladoletne je v Franciji predložil socijaldemokratski minister Millerand. Bistvena določila te predloge se glase: Delavna doba za mladoletne, ženske in v istem podjetju delujoče možke se v najprvo določuje na najmanj 10 ur. Po preteku dveh let se delavna doba zniža na 10 $\frac{1}{2}$ in po nadaljnjih dveh letih na 10 ur na dan. V l. 1904. bodo torej vsi delavci in delavke, ki delajo v mešanih podjetjih (ženski in moški delavci) imeli postavni deseturni delavnik. Socijalni demokrat Millerand je kot minister pozabil na osemurni delavnik, dasi njegovi sodrugi — voditelji še vedno delavstvo slepe ž njim.

Skrivnosti židovskega kahal. Ruski car Aleksander II. je ustanovil komisijo v proučevanje židovskega vprašanja v svoji državi. Eden najdelavnejših udov komisije je bil njen predsednik, ruski pisatelj Derjawiow, ki je priobčil l. 1860. v Moskvi poročilo o delavnosti komisije. V poročilu pripoveduje na 796. strani, da se je našlo pri nekem Židu z bele Rusije pismo velikega rabina z dežele, glaseče se na vplivnega in neznansko bogatega Žida v Strassburgu, ki priča o močni organizaciji Židov in velikanskih denarnih žrtvah, katere so radi prinesli, da bi le z vsemi mogočimi sredstvi, včasih tudi nevarnimi, prepredili nameravane naredbe carjem ustanovljene komisije. V pismu so Židje Derjawiowa prokleli kot svojega največjega sovražnika in preganjalca. Pismo naznanja, da se je nad njim izrekel: cherem (grozno prokletstvo) v vseh sinagogah celega sveta. Da se zadeva vredi, to je, da ostane židovsko vprašanje in status quo, napovedali so Židje davek Židom cele

Rusije in tudi drugih dežel. Milijon rubljev se je nabralo, da se pridobi na židovsko stran vse, kar se dá podkupiti ter tako odvrne od generalnega prokuratorja Derjawiowa, njih zapriseženega sovražnika. Ko bi pa vsa sredstva izpodletela, tedaj naj se veliki preganjalec Izraela spravi iz sveta trupom, ali na kak drug način. Petrograjski Židje so dobili nalogo nakano izvršiti v šestih letih. Med tem časom naj se vse poskusi doseči s podkupljenjem, pri višjih osebah, da se rešitev židovskega vprašanja zagte: kajti dokler ostane Derjawiow član komisije, ali ne umrje, ni mogoče upati v ugodno rešitev. V ta namen se morajo pošiljati v carske in druge dežele spisi iz peres najzmožnejših Židov, ki v vseh jezikih vprašanje preraštevajo in obsegajo predloge, kako naj se vprašanje v Rusiji reši. Za Žide je to silno važno, ker se gre za to, odvzeti jim pravico prodajati žganje v krčmah manjših mest in vasij. Prodaja žganih pijač je za Žide na deželi najmastnejša špekulacija. Derjawiow pripoveduje najprej, kako so carja zasuli z množico spisov in brošur v ruskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku, kako je njemu samemu ponujal 200.000 rubljev Žid Nosko, ki si je znal pridobiti njegovo zaupanje, pod pogojem, da se ne bo ustavljal predlogom kolegov komisije; kako je zavrgel ponudbo kot izdajo svojega prepričanja in domovine; kako so spodkopali Židje njegov vpliv pri carju, da se nad njim zmaščujejo; kako se jim je slednjič posrečilo po posredovanju Žida P. podkupiti večino članov komisije, vsakega s svoto 30.000 cekinov, da zahtevajo za Žide status quo to je položaj kakeršen je, brez reforme. Iz tega je razvidno, kak vpliv so Židje imeli v Rusiji s pomočjo denarja. Sedaj je seve slovanska Rusija napela jim druge strune, dasi imajo Židje po svoji organizaciji še vedno velik vpliv. Nehote se spominjamo onih 60 milijonov fr., ki so v aferi Dreyfusovi svojo dolžnost storili. Akoravno niso dosegli popolnega uspeha, brez učinka vendar niso ostali. Še nekaj družega sledi iz Derjawiowega poročila: močna organizacija Židov. Njeno središče je Pariz, odkoder izhajajo ukazi, pa tudi osebe, ki organizacijo vodijo. Oblika njena je razna v raznih deželah, a zveze s masonstvom ni moč tajiti. Da, ne bomo se motili, če trdimo, da vodijo Židje tudi proustidarstvo. Celo Rusijo, torej največje število Židov, vlada tako zvani kahal (Sanhedrin, židovska sodnija) in sicer vlada prepozno, kar tudi dokažemo. Ortodoksni Židje v drugih deželah se nahajajo pod podobno organizacijo, če prav se kahal ne imenuje, pa tudi reformirani Židje se ne morejo tej vladi do cela umakniti. Ruski konvertit Brafmann je objavil l. 1870 v Wilni knjigo o kahal, kjer našteva več kot 1000 naredb ruskega kahal iz leta 1790 — 1833. Slika grozovlado, pod katero se ruski Židje nahajajo, ter odkriva skrivnosti, katerih drugoverci niso slutili. Ob enem to dokazuje, da je talmud in njegov izpisek Schulschau Aruch še danes pri Židih v veliki veljavi v celi svoji ostroti. Brafmannova knjiga je napravila v Rusiji veliko senzacijo. Ruska vlada je bila na njo opozorjena ter je resno mislila, kako kahal zatreti. Čisto naravno, da so tudi Židje zelo pazili na knjigo, in posrečilo se jim je, s poti spraviti knjigo in njenega pisatelja. K nesreči ali sreči, kakor se vzame, je prišel eden iztis knjige v roke Rusa Wolski-ja, ki jo je objavil l. 1887, v francoskem jeziku pod naslovom „La Russie juive“ (Židovska Rusija). Založnika knjige, Mr. Daviro so Židje uničili in prišel je l. 1898. na boben. V takih manevrih so Židje veliki. Velik del prve izdaje je prišel v roke znanega židovskega knjigotrčca v Parizu, ki prodaja nenravne knjige; kakih 200 iztisov je prišlo v židovske antikvarijate, ki so jih pozneje odstopili onemu nenravnemu Židu, in ta jih gotovo ne bo prodal. Ali vseh iztisov zanimive knjige vendar niso mogli uničiti. Kakih 12 iztisov je ostalo v neki trgovini predmestja. Žid je to slutil ter ponudil za nje velikansko svoto. A zastoj — knjige so sedaj v varnih rokah.

Eden ali dva
učenca

iz poštene hiše se sprejmeta takoj za kolarsko obrt. Kje, pove upravništvo lista.

Letovičarjem!

V župnišču na Dobrovi pri Ljubljani se dve čisto prenovljeni sobi z lepim razgledom za to poletje v najem oddasti. — Vožna pošta v Ljubljano vsaki dan. 21 (8-8)

Slovenci pozor!

Zahtevajte povsod
nogavice, rokavice,
jopiče in vse vrste
pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

Jo domače blago je
trpežno, eno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodisi ka-
tere koli konkurence.

Slovenski trgovci.

Največji izbor.
Skrbno izdelovanje
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Domača umetnost! Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski ateljé

Andrej Rovšek

v Ljubljani Kolodvorske ulice št 22

v hiši gospé Wessner-jeve

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih, strogo po umetnostnih načelih izgotovljenih lesenih oltarjev v raznih slogih, kipov in svetniških soh od kamena, marmorja, gipsa ali lesa itd.

10 (13) Priznalno pismo:

Blagorodni gospod! Altar presv. Trojice, katerega ste naredili za tukajšnje župno cerkev, je pravi umotvor ter kaže, ne samo v celoti, temveč tudi v svojih posameznih delih lepo pravilnost, solidnost in trpežnost. Na opazovalca napravlja izvanredno prijeten utis in hvali svojega mojstra. Vsled tega Vam izrekam svojo popolno zadovoljnost in zahvalo ter si stejem v dolžnost, da Vas svojim sobratom kar najtopleje priporočam za podobno delo.

Z odličnim spoštovanjem Vam udani

Ajdovec, 20. okt. 1899. **Martin Poljak,**
župnik